

Η χριστιανική οικογένεια στο επίκεντρο του Κατηχητήριου Λόγου του Οικουμενικού Πατριάρχη για την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

“Η Εκκλησία συνεχώς μας υπενθυμίζει ότι η σωτηρία δεν είναι ατομικόν, αλλά εκκλησιαστικόν γεγονός, κοινόν άθλημα”. Αυτό αναφέρει, μεταξύ άλλων, στον Κατηχητήριο Λόγο του με αφορμή την έναρξη της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

“Κατά την θεοσκεπάστον Αγίαν και Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, αποκαλύπτεται η καθοριστική διά την πνευματικήν ζωήν του πιστού σημασία της μετοχής εις την

ζωήν της κοινότητος, εις την χριστιανικήν οικογένειαν και την ενορίαν ή, αντιστοίχως, εις το μοναστικόν κοινόβιον”, σημειώνει σε άλλο σημείο του Κατηχητήριου Λόγου που θα αναγνωσθή στις Εκκλησίες την Κυριακή της Τυροφάγου, 17 Μαρτίου.

Με αφορμή την έλευση της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής ο Παναγιώτατος επιθυμεί **να εξάρει την λειτουργία της χριστιανικής οικογενείας** ως κοινότητος ζωής για την βίωση της πνευματικότητας της περιόδου αυτής. “Εις την οικογένειαν συντελείται εκκλησιοποίησις της υπάρξεώς μας, αναπτύσσεται η αίσθησις του κοινωνικού και κοινοτικού χαρακτήρος του ανθρωπίνου βίου και της εν Χριστώ ζωής, η αγάπη, ο αλληλοσεβασμός και η αλληλεγγύη, βιούνται η ζωή και η χαρά της συμβιώσεως ως θεία δωρεά”, σημειώνει.

“Η κοινότης του βίου, η ου ζητούσα τα εαυτής προς αλλήλους αγάπη και η συγχωρητικότητα δεν αφήνουν χώρον εις τον δικαιωματισμόν και την αυταρέσκειαν”, τονίζει και προσθέτει ότι: “Η βίωσις του «σαρακοστιανού κλίματος» εις την χριστιανικήν οικογένειαν οδηγεί εις το βάθος της αληθείας της εκκλησιαστικής εμπειρίας και αποτελεί κοιτίδα και αφετηρίαν χριστιανικής μαρτυρίας εις την εκκοσμιευμένην σύγχρονον κοινωνίαν”.

Αναλυτικά ο Λόγος Κατηχητήριος για την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή 2024:

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ – ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,

ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

ΠΑΡ’ ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

* * *

Τιμιώτατοι άδελφοί Αρχιερείς καί τέκνα έν Κυρίω εύλογημένα,

Ή χάρις τοῦ Θεοῦ τῆς αγάπης μᾶς ήξίωσε καί πάλιν νά είσέλθωμεν είς τήν ψυχωφελή περίοδον τοῦ Κατανυκτικοῦ Τριωδίου καί νά φθάσωμεν είς τήν Άγίαν καί

Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, εἰς τό πλήρες ἄνωθεν δωρημάτων καί σταυροαναστασίμου εὐφροσύνης στάδιον τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων. Κατά τό εὐλογημένον αὐτό διάστημα ἀποκαλύπτεται εὐκρινῶς ὁ πνευματικός πλοῦτος καί ὁ δυναμισμός τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί ἡ σωτηριολογική ἀναφορά ὅλων τῶν ἐκφάνσεών της.

Πολλά ἐδιδάχθημεν ἤδη ἐκ τῆς ἀδιεξόδου καί αὐτοδικαιωτικῆς ὑπερηφανίας τοῦ Φαρισαίου, ἐκ τοῦ ἀγόνου ἡθικισμοῦ καί τῆς σκληροκαρδίας τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀσώτου καί ἐκ τῆς ἀναλγησίας καί τῆς καταδίκης ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἠδιαφόρησαν διά τούς πεινῶντας, τούς διψῶντας, τούς ξένους, τούς γυνούς, τούς ἀσθενεῖς καί τούς ἐν φυλακῇ «ἐλαχίστους ἀδελφούς» τοῦ Κριτοῦ. Ἐφανερώθη δέ εἰς ὅλους μας ἡ ἀξία καί ἡ ἰσχὺς τῆς ταπεινώσεως καί τῆς μετανοίας, τῆς συγχωρητικότητος καί τῆς ἐλεημοσύνης, στάσεων, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὁποίων μᾶς καλεῖ μέ ἔμφασιν ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν ἀρχομένην περίοδον.

Ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι καιρός εὐπρόσδεκτος πνευματικῆς, ψυχικῆς καί σωματικῆς καθάρσεως καί γυμνασίας, διερχομένων, ὡς ἠκούσαμεν εἰς τὴν πρό ὀλίγου ἀναγνωσθεῖσαν εὐαγγελικὴν περικοπὴν, διὰ μέσου τῆς νηστείας, ἡ ὁποία δέν ἐπιτρέπεται νά τηρῆται «πρὸς τό θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις», καθὼς καί διὰ τῆς συγχωρητικότητος πρὸς τούς ἀδελφούς: «Ἐάν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καί ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος» [1]. Αὐτό ἐξ ἄλλου ὁμολογοῦμεν καθ' ἡμέραν εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχὴν μέ τό «ὡς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν» [2].

Χθές, Σάββατον τῆς Τυροφάγου, ἡ Ἐκκλησία ἐτίμησε τὴν μνήμην τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων Ἀγίων ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Οἱ Ἅγιοι δέν εἶναι μόνον πρότυπα τῶν πιστῶν εἰς τόν καλόν ἀγῶνα τῆς ἐν Χριστῷ καί κατὰ Χριστόν ζωῆς, ἀλλὰ καί συνοδοιπόροι, φίλοι καί ἄρωγοί εἰς τόν ἀσκητικόν δόλιχον τῆς νηστείας, τῆς μετανοίας καί τῆς ταπεινώσεως. Δέν εἴμεθα μόνον εἰς τὴν προσπάθειάν μας, ἀλλὰ ἔχομεν εὐδοκοῦντα καί εὐλογοῦντα τόν Θεόν καί συμπαραστάτας τούς Ἁγίους καί τούς Μάρτυρας, μεσίτριαν δέ ὑπὲρ πάντων ἡμῶν πρὸς Κύριον τὴν Ἀγιόπρωτον Θεοτόκον. Ἡ ἀγιότης εἶναι τεκμήριον τῆς δυνάμεως τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καί τῆς συνεργίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διὰ τῆς μετοχῆς εἰς τὰ ἱερά μυστήρια καί διὰ τῆς τηρήσεως τῶν θείων προσταγμάτων. Δέν ὑπάρχει «ἀδάπανος εὐλάβεια» καί «εὐκόλος Χριστιανισμός», οὔτε «πλατεῖα πύλη» καί «εὐχωρος ὁδός», ἀπάγουσαι πρὸς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν [3].

Ἡ Ἐκκλησία συνεχῶς μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ σωτηρία δέν εἶναι ἀτομικόν, ἀλλὰ ἐκκλησιαστικόν γεγονός, κοινόν ἄθλημα. Κατὰ τὴν θεοσκεπαστον Ἀγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, ἀποκαλύπτεται ἡ καθοριστικὴ διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ πιστοῦ σημασία τῆς μετοχῆς εἰς τὴν ζωὴν τῆς κοινότητος, εἰς τὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν καί τὴν ἐνορίαν ἥ, ἀντιστοίχως, εἰς τό μοναστικόν

κοινόβιον. Ἐπιθυμοῦμεν νά ἐξάρωμεν τήν λειτουργίαν τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας ὡς κοινότητος ζωῆς διά τήν βίωσιν τῆς πνευματικότητος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ὁ ἐν Ἀγίοις προκάτοχος τῆς ἡμῶν Μετριότητος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀπεκάλεσε τήν οἰκογένειαν «Ἐκκλησίαν μικράν»[4]. Ὦντως, εἰς τήν οἰκογένειαν συντελεῖται ἐκκλησιοποίησις τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀναπτύσσεται ἡ αἴσθησις τοῦ κοινωνικοῦ καί κοινοτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἡ ἀγάπη, ὁ ἀλληλοσεβασμός καί ἡ ἀλληλεγγύη, βιοῦνται ἡ ζωή καί ἡ χαρά τῆς συμβιώσεως ὡς θεία δωρεά. Ἡ κοινή προσπάθεια ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος καί τοῦ ἥθους τῆς νηστείας ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς οἰκογενείας, ἀναδεικνύει τόν χαρισματικόν χαρακτῆρα τῆς ἀσκητικῆς βιοτῆς καί, εὐρύτερον, τήν βεβαιότητα ὅτι ὅλα τά ἀληθῆ, τά σεμνά καί τά δίκαια εἰς τήν ζωήν μας προέρχονται ἄνωθεν, ὅτι, παρά τήν ἰδικήν μας συνεργίαν καί συμβολήν, ὑπερβαίνουν, ἐν τέλει, τό ἀνθρωπίνως ἐφικτόν καί τά ἀνθρώπινα μέτρα. Ἐξ ἄλλου, ἡ κοινότης τοῦ βίου, ἡ οὐ ζητοῦσα τά ἑαυτῆς πρός ἀλλήλους ἀγάπη καί ἡ συγχωρητικότης δέν ἀφήνουν χῶρον εἰς τόν δικαιοματισμόν καί τήν αὐταρέσκεϊαν. Ἐκφρασιν αὐτοῦ τοῦ πνεύματος «κοινῆς ἐλευθερίας» καί εὐχαριστιακοῦ ἀσκητισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ ἀδιάσπαστος σύνδεσις νηστείας, φιλανθρωπίας καί μετοχῆς εἰς τήν ἐνοριακὴν καί λειτουργικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ βίωσις τοῦ «σαρακοστιανοῦ κλίματος» εἰς τήν χριστιανικὴν οἰκογένειαν ὁδηγεῖ εἰς τό βάθος τῆς ἀληθείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας καί ἀποτελεῖ κοιτίδα καί ἀφετηρίαν χριστιανικῆς μαρτυρίας εἰς τήν ἐκκοσμικευμένην σύγχρονον κοινωνίαν.

Εὐχεσθε, ἀδελφοί καί τέκνα, νά διατρέξωμεν ἅπαντες μέ ἔνθεον ζῆλον τό στάδιον τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐν νηστεία καί μετανοίᾳ, ἐν προσευχῇ καί κατανύξει, εἰρηνεύοντες ἐν ἑαυτοῖς καί μετ' ἀλλήλων, κοινωνοῦντες τήν ζωήν, ἀναδεικνυόμενοι «πλησίον» τῶν ἐν ἀνάγκαις ἐν ἔργοις φιλανθρώποις, συγχωροῦντες ἀλλήλοις καί δοξολογοῦντες ἐν παντί τό ὑπερουράνιον ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐλέους, δεόμενοι Αὐτοῦ ὅπως εὐδοκήσῃ νά φθάσωμεν κεκαθαρμέναις διανοίαις τήν Ἀγίαν καί Μεγάλην Ἑβδομάδα καί νά προσκυνήσωμεν ἐν χαρᾷ καί ἀγαλλιάσει τήν λαμπροφόρον Ἀνάστασίν Του.

Ἀγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βκδ'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

1. Ματθ. στ', 14.

2. Ματθ. στ', 12.

3. Πρβλ. Ματθ. ζ', 13-14.

4. Ἰ. Χρυσοστόμου, Ὑπόμνημα εἰς τήν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν, κ', PG 62, 143.

Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου